

**НАРЕДБА № Н-29 ОТ 12 НОЕМВРИ 2010 Г.
ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА АДАПТАЦИЯ НА ВОЕННОСЛУЖЕЩИТЕ
ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА, СТРУКТУРИТЕ НА ПРЯКО
ПОДЧИНЕНИЕ НА МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА И БЪЛГАРСКАТА
АРМИЯ ПРИ ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ВОЕННА СЛУЖБА**

В сила от 03.12.2010 г.
Издадена от министъра на отбраната

Обн. ДВ. бр.95 от 3 Декември 2010г., изм. и доп. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2012г.,
изм. и доп. ДВ. бр.67 от 12 Август 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.19 от 28 Февруари 2017г.,
изм. и доп. ДВ. бр.66 от 10 Август 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 30 Юли 2019г.,
изм. и доп. ДВ. бр.114 от 24 Декември 2025г.

**Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за адаптация на военнослужещите от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия при освобождаване от военна служба за осигуряване на успешен преход в цивилната сфера.

Чл. 1а. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2018 г., в сила от 10.08.2018 г.) (1) Тази наредба се прилага и по отношение на български граждани - военнослужещи в състава на многонационални формирования или които заемат длъжности в задгранично представителство на Република България, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната.

(2) За лицата по ал. 1 дейностите по адаптация се административат от военното формирование или съответната структура, в която се водят на отчет и доволствие.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Министерството на отбраната изгражда и поддържа система за адаптация на военнослужещите, освобождавани от военна служба, чрез информирание и провеждане на:

1. професионално ориентиране;
2. мотивационна подготовка;
3. възможности за обучение в квалификационни курсове;
4. подготовка за започване на самостоятелна стопанска дейност;
5. съдействие за устройване на работа.

**Глава втора.
РЪКОВОДСТВО И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО АДАПТАЦИЯ НА
ВОЕННОСЛУЖЕЩИТЕ**

Чл. 3. Министърът на отбраната осъществява общото ръководство на дейностите по адаптация на военнослужещите.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО, подпомага министъра на отбраната, като:

1. изготвя актове на министъра на отбраната, регламентиращи дейностите по чл. 2;

2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г.) координира и контролира изпълнението на дейностите по чл. 2;
 3. изготвя годишни планове за дейностите по адаптация на военнослужещите;
 4. планира и разпределя необходимите финансови ресурси за осъществяване на дейностите по адаптацията в рамките на определените квоти;
 5. координира връзките на Министерството на отбраната с неправителствени, работодателски организации и обучаващи институции за осигуряване трудова реализация на освободените от военна служба;
 6. обобщава, анализира и изготвя справки и отчети за цялостната дейност на системата за адаптация, като при необходимост прави предложения за промени;
 7. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) предлага на министъра на отбраната за утвърждаване списък с териториалното разпределение на структурите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и военните формирования от Българската армия към съответната структура на Централно военно окръжие с оглед изпълнение на дейностите по чл. 2.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Директорът на дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО, определя служител за координатор по адаптация в административните звена на Министерството на отбраната.

Чл. 5. (1) Ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и командирите (началниците) на военните формирования от Българската армия:

1. участват в изготвяне на актове на министъра на отбраната, регламентиращи дейностите по чл. 2;
2. координират и контролират изпълнението на дейностите по чл. 2 в подчинените им структури;
3. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) определят със своя заповед офицери за координатори по адаптация, за което информират по команден ред директора на дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО, включително и за извършени промени на определените координатори;
4. изготвят годишни планове за цялостната дейност по адаптацията на военнослужещите в подчинените им структури.

(2) Координаторите по адаптация по ал. 1, т. 3 и чл. 4, ал. 2 подпомагат съответните командири(началници)/ръководители при осъществяване на дейностите по чл. 2, като:

1. информират, регистрират и насочват военнослужещите, подлежащи на освобождаване от военна служба, за участие в дейностите по чл. 2;
2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) поддържат обобщена база данни, изготвят справки и отчети за участието на освобождаваните военнослужещи в дейностите по чл. 2, като ги изпращат по команден ред в дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Началникът на Централно военно окръжие:

1. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) участва в изготвяне на актове на министъра на отбраната, регламентиращи дейностите по чл. 2;
2. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) организира, осигурява и контролира изпълнението на дейностите по чл. 2 в подчинените му структури;
3. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) изготвя годишни планове и отчети за цялостната дейност по адаптацията на военнослужещите в подчинените му структури;
4. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) определя със своя заповед

длъжностни лица за консултанти по адаптация на военнослужещите, за което информира директора на дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО, включително и за извършени промени на определените консултанти.

Чл. 7. Консултантите по адаптация по чл. 6:

1. (изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) планират, организират и провеждат дейностите по чл. 2, т. 1, 2, 4 и 5;
2. регистрират и поддържат база данни за военнослужещите, заявили желанието си за участие в дейностите по чл. 2;
3. осъществяват взаимодействие с координаторите по адаптация по чл. 5, ал. 1, т. 3 и чл. 4, ал. 2;
4. координират взаимодействието с органите на държавната и местната власт, неправителствени, работодателски организации и обучаващи институции на регионално и местно ниво;
5. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) изготвят справки и отчети за участието на освобождаваните военнослужещи към съответната структура на Централно военно окръжие в дейностите по чл. 2.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) Дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотично възпитание" - МО, организира провеждане на целеви квалификационен курс за координатори и консултанти по адаптация на военнослужещите по реда и при условията на акта на министъра на отбраната по чл. 117, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Глава трета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА УЧАСТИЕ НА ВОЕННОСЛУЖЕЩИТЕ В ДЕЙНОСТИТЕ ПО АДАПТАЦИЯ

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) Военнослужещите, подлежащи на освобождаване от военна служба, с изключение на освобождаваните поради наложено дисциплинарно наказание уволнение, могат да се ползват от правата по чл. 2, т. 1, 2, 4 и 5.

Чл. 10. При освобождаване от военна служба на основание чл. 162, т. 2, чл. 164 и чл. 169 ЗОВСРБ, както и станалите негодни за военна служба при или по повод изпълнение на служебните си задължения, военнослужещите имат право еднократно и на квалификационен курс по чл. 2, т. 3 с продължителност до 6 месеца. За срока на обучението на същите се осигурява допълнителен платен отпуск.

Чл. 11. (Доп. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) Военнослужещите по чл. 9 заявяват желанието си да се ползват от правата си за участие в дейностите по чл. 2, като при връчване на предизвестие, заповедта за включване в квалификационен курс по чл. 226е, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) или заповедта за освобождаване от военна служба лично попълват Регистрационна карта № 1 по образец съгласно приложение № 1. Регистрационна карта № 1 се съхранява в служебното дело на военнослужещите.

Чл. 12. (1) Координаторите по адаптация в съответната структура или в съответното военно формирование извършват регистрация на военнослужещите в регистър с поредни номера.

(2) При регистрацията по ал. 1 се провежда индивидуална беседа с военнослужещия, на която същият се запознава с условията и реда за участие в дейностите по чл. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Координаторът по адаптация предоставя на регистрирания военнослужещ копие на Регистрационна карта № 1 и го информира за времето и мястото на първото му посещение в съответната структура на Централно военно окръжие.

(4) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г.) На регистрираните военнослужещи, заявили желание да се ползват от правата си за участие в дейностите по чл. 2, се предоставя препоръка съгласно приложение № 1а.

(5) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Препоръката по ал. 4 се дава по писмено искане на военнослужещия, изразено в Регистрационна карта № 1, като същата:

1. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г.) се изготвя от структурите по човешки ресурси/личен състав, съобразно Таблица за съпоставимост на длъжностите от Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия към Националната класификация на професиите и длъжностите от 2011 г. (НКПД), утвърдена с акт на министъра на отбраната, и се подписва от съответния ръководител на структура, командир (началник) на военно формирование;

2. се издава в два екземпляра в съответствие с последния му атестационен формуляр по чл. 2, ал. 3 на Наредба № Н-28 от 2010 г. за критериите, условията и реда за атестиране на военнослужещите от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (обн., ДВ, бр. 92 от 2010 г.; изм., бр. 90 от 2011 г.); единият екземпляр се връчва на военнослужещия при освобождаване от военна служба, а другият екземпляр се прилага към неговото служебно дело.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) (1) При първото посещение в съответната структура на Централно военно окръжие регистрираният военнослужещ представя копия на:

1. Регистрационна карта № 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) експертно решение в случаите, когато военнослужещият се освобождава поради настъпила негодност за военна служба или психологична непригодност, установена по реда и условията на чл. 141, ал. 2 и 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

3. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) препоръка по чл. 12, ал. 4.

(2) Военнослужещият попълва с помощта на консултанта по адаптация Регистрационна карта № 2 по образец съгласно приложение № 2.

(3) Консултантът по адаптация в съответната структура на Централно военно окръжие извършва регистрация на военнослужещите в поддържаната база данни по чл. 7, т. 2.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Всяко посещение на военнослужещите в съответната структура на Централно военно окръжие се вписва в дневник за посещения.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) На всеки регистриран военнослужещ се изготвя индивидуален план, в който се определя редът за провеждане на дейностите по чл. 2 и график за последващите посещения в съответната структура на Централно военно окръжие.

(2) Индивидуалният план се изготвя от консултанта по адаптация съвместно с военнослужещия, който следва изпълнението на плана и препоръките на консултанта.

(3) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) След освобождаване от военна служба военнослужещите, регистрирани за участие в дейностите по чл. 2, в едномесечен срок от датата на постъпване на работа или започване на самостоятелна стопанска дейност информират консултанта по адаптация относно своята трудова реализация в цивилната сфера.

Глава четвърта.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО АДАПТАЦИЯ

Раздел I.

Дейности по професионално ориентиране и мотивационна подготовка

Чл. 16. (1) Професионалното ориентиране се осъществява с цел подпомагане на военнослужещите при вземане на информирано решение за избор на гражданска професия (специалност) и насочване към свързаното с нея подходящо обучение.

(2) За професионално ориентиране на военнослужещите се извършва следното: описание на професиите и дейностите; изисквания за професионална пригодност; възможности за обучение; обучаващи институции; форми на обучение; документи, които се издават при завършване на обучението; възможности за професионална реализация на пазара на труда и др.

Чл. 17. (1) Мотивационната подготовка се осъществява с цел насърчаване и подпомагане на военнослужещите за адаптиране към пазарната среда в гражданския сектор чрез консултиране по следните основни въпроси:

1. идентифициране на притежаваните знания, умения, опит, придобити по време на военната служба; формулиране на цели и разработване на индивидуалния план по чл. 15;
2. разработване на стратегии за ефективно търсене и кандидатстване за работа; запознаване с тенденциите на пазара на труда; подходи за търсене на работа; източници на информация за свободни работни места; анализиране на обявите за работа; избор на работни места за кандидатстване; подготовка на документи за кандидатстване - автобиография, мотивационно писмо, формуляри; интервю с работодател; оценка на предложение за работа и др.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Професионалното ориентиране и/или мотивационната подготовка на регистрираните военнослужещи се осъществява от консултанта по адаптация в съответната структура на Централно военно окръжие и се провежда индивидуално или групово - при формиране на група от минимум трима военнослужещи с общи интереси.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Когато мотивационна подготовка се провежда в структура на Централно военно окръжие извън населеното място, в което живее военнослужещият, същият има право еднократно да пътува за сметка на военното формирование по местослужене до мястото на провеждане на мотивационна подготовка и обратно. Разходите за настаняване и храна са за сметка на военнослужещия.

Раздел II.

Квалификационни курсове

Чл. 20. Обучението на военнослужещите в квалификационни курсове се извършва с цел актуализация или разширяване на притежавана квалификация (знания, умения, компетентности) или преквалификация (придобиване на квалификация в друга професионална област/професия/специалност), или за придобиване и усъвършенстване на чуждоезикови знания и умения, необходими за осигуряване на трудова заетост в гражданската сфера.

Чл. 21. Квалификационните курсове се провеждат от висши училища, професионални колежи, професионални гимназии, професионални училища, центрове за професионално

обучение и квалификация с право да извършват професионално обучение и квалификация съгласно законодателството.

Чл. 22. Квалификационните курсове са с продължителност до 6 месеца.

Чл. 23. Квалификационните курсове се предхождат от професионално ориентиране, което се съобразява с икономическите условия, състоянието на пазара на труда, личните желания и възможности на военнослужещите.

Чл. 24. Военнослужещите сами избират квалификационните курсове и обучаващата институция, в която ще се обучават, при спазване на изискванията на чл. 21.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Военнослужещите представят на ръководителя на съответната структура или командира (началника) на военното формирование и на консултанта в съответната структура на Централно военно окръжие документ от обучаващата институция, удостоверяващ включването им в квалификационен курс, не по-късно от 3 дни преди началото на курса.

(2) Удостоверяващият документ по ал. 1 трябва да съдържа информация за: личните данни на военнослужещия, месторабота, наименование на курса; период (дата/месец/година) на обучение, брой на учебните часове в рамките на периода на обучението, цена (такса) за обучението, лиценз (документ за правоспособност за организиране на квалификационни курсове).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Въз основа на представения документ по ал. 1 ръководителят на съответната структура или командирът (началникът) на военното формирование разрешава на военнослужещия допълнителен платен отпуск за времето на курса.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Консултантът по адаптация в съответната структура на Централно военно окръжие прилага копие на документа по ал. 1 към Регистрационна карта № 2 на военнослужещия.

Чл. 26. Военнослужещите посещават редовно курса и завършват обучението с полагане на изпити.

Чл. 27. (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) Военнослужещите уведомяват незабавно писмено (на хартиен носител или по електронен път на официалния електронен адрес) ръководителя на съответната структура или командира (началника) на военното формирование и началника на съответната структура на Централно военно окръжие за настъпили промени или прекъсване на учебния процес, в т.ч. ако са прекъснали курса по здравословни причини, по своя инициатива са прекратили участието си в курса или са възникнали обстоятелства, възпрепятстващи обучаващата организация да завърши процеса на обучение.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) До 5 работни дни след завършване на курса военнослужещите представят:

1. в съответната структура на Централното военно окръжие копие на документ, удостоверяващ завършен квалификационен курс, фактура-оригинал и фискален бон/вносна бележка, издадени от обучаващата институция, провела обучението;

2. в съответната структура по управление на човешките ресурси (личен състав) на военното формирование/структурата копие на документа, удостоверяващ завършен квалификационен курс.

(2) Консултантите по адаптация прилагат копие на документа, удостоверяващ завършен квалификационен курс, към Регистрационна карта № 2 на военнослужещия.

(3) Структурите по управление на човешките ресурси (личния състав) или съответната структура на Централното военно окръжие водят отчет на всеки военнослужещ, ползвал еднократното си право за участие в квалификационен курс, като:

1. (доп. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) до 5 работни дни след получаване на копие на документа, удостоверяващ завършен квалификационен курс, въвеждат данните в подсистема "Витоша" от Информационна система "Автоматизирана система за управление на човешките ресурси";
2. съхраняват копие на документа, удостоверяващ завършен квалификационен курс в служебното дело на военнослужещия.

Раздел III.

Подготовка за започване на самостоятелна стопанска дейност и съдействие за устройване на работа

Чл. 29. (1) Подготовката за започване на самостоятелна стопанска дейност е насочена към насърчаване на предприемаческата активност и адаптивност на военнослужещия с ясна идея, желание и нагласа за осигуряване на трудова реализация чрез самонаемане и започване на самостоятелна стопанска дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Консултантът по адаптация в съответната структура на Централно военно окръжие подпомага военнослужещите, желаещи да стартират собствен бизнес, като:

1. информира и ги насочва към курсове за обучение за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения;
2. предоставя им информационни материали;
3. информира ги за националните, регионалните и европейските програми за подпомагане на предприемачите, източниците за кредитиране и друга подходяща информация за започване на самостоятелна стопанска дейност.

Чл. 30. (1) Съдействието за устройване на работа е насочено към подпомагане осигуряването на трудова заетост на освободените военнослужещи чрез наемане от работодател.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Съдействието на търсещите работа и регистрирани в съответната структура на Централно военно окръжие военнослужещи включва:

1. информиране за подходящи свободни работни места, включително в друго населено място в страната или в други държави;
2. информиране и насочване за включване в проекти, програми и мерки за заетост и за обучение, реализирани от други институции и организации;
3. информиране и насочване на пострадалите при или по повод изпълнение на служебните им задължения за включване в програми и проекти, подпомагащи тяхното социално интегриране, в т.ч. и за повишаване пригодността за заетост и осигуряване на заетост;
4. информиране и насочване за участие в трудови и информационни борси, срещи с работодатели и други форми за осигуряване на трудова заетост, организирани в сътрудничество с институции и организации партньори и/или провеждани от други организации.

Раздел IV.

Информационно осигуряване на дейностите в системата за адаптация

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., доп. - ДВ, бр. 66 от 2018 г., в сила от 10.08.2018 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Дирекция "Социална

политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО, осигурява информация на военнослужещите по чл. 1а, от структурите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и военните формирования от Българската армия за дейностите по чл. 2.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., доп. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) Информацията по ал. 1 се предоставя на Централно военно окръжие, Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело", Информационен център на Министерството на отбраната, както и на дирекция "Стратегически комуникации, връзки с обществеността и протокол" - МО, за публикуването и на страницата на министерството в интернет.

(3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Централното военно окръжие публикува на страницата си в интернет информация за дейностите по адаптация на военнослужещите.

Чл. 32. (1) (Предишен текст на чл. 32 - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Ръководителите на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, командирите (началниците) на военните формирования и директорът на дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО, планират в годишните планове и провеждат ежегодно през февруари/март групови информационни беседи с военнослужещите за условията и реда за адаптация при освобождаване от военна служба за осигуряване на успешен преход в гражданската сфера.

(2) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) По искане на ръководителя на структурата на пряко подчинение на министъра на отбраната и командира (началника) на военното формирование от Българската армия в информационните беседи могат да участват и консултанти по адаптация от съответната структура на Централно военно окръжие.

Чл. 33. Координаторите и консултантите по адаптация поддържат и актуализират информационни табла с материали за адаптацията на военнослужещите при освобождаване от военна служба, поставени на достъпно място в съответната структура.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г.) (1) Информационният център на Министерството на отбраната осигурява информация на личния състав за дейностите по чл. 2 чрез:

1. поддържане на целеви рубрики по темата за адаптацията на военнослужещите във военните печатни, аудио-визуални и електронни средства за масова комуникация;
2. производство и разпространение на телевизионна и друга аудио-визуална продукция.

(2) Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело" осигурява информация на личния състав за дейностите по чл. 2 чрез:

1. създаване, поддържане и актуализиране на информационни табла с материали за адаптацията на военнослужещите, поставени на достъпно място във военните клубове;
2. предоставяне на подходящи помещения във военните клубове за провеждане на информационни дейности по адаптация, организирани от съответните структури на Централното военно окръжие;
3. публикуване на информация по т. 2 на интернет страницата на изпълнителната агенция.

Глава пета.

ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО АДАПТАЦИЯ НА ВОЕННОСЛУЖЕЩИТЕ

Чл. 35. Финансирането на дейностите по чл. 2 се разпределя, както следва:

1. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) по т. 1, 2, 4 и 5 - за сметка на бюджета на Министерството на отбраната, в

рамките на определената бюджетна квота на програмата за социална адаптация за бюджетната година;

2. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) по т. 3 - 70 на сто за сметка на бюджета на Министерството на отбраната, в рамките на определената бюджетна квота на програмата за социална адаптация за бюджетната година и 30 на сто за сметка на военнослужещия.

Чл. 36. (Зал. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.)

Чл. 37. (Зал. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.)

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.) Финансовите средства по чл. 2 се планират в рамките на утвърдените разходи и се разпределят за усвояване от програмния ръководител през текущата година на основание на писмени предложения/заявки на началника на Централно военно окръжие съгласувано с директора на дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотично възпитание" - МО. Средствата по чл. 2 се предоставят по бюджета на Централно военно окръжие от програмния ръководител. Същите се заявяват за разход до дирекция "Планиране, програмиране и бюджет" по Информационна система "Бюджет" от Централно военно окръжие.

Чл. 39. (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Максималният размер на средствата за обучение в квалификационен курс на един военнослужещ, които са за сметка на бюджета на Министерството на отбраната, ежегодно се определя със заповед на министъра на отбраната.

Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Средствата по чл. 35, т. 2 за участие в квалификационни курсове се възстановяват на военнослужещите от съответните финансови служби, обслужващи Централно военно окръжие и подчинените му структури, въз основа на издадените от обучаващата институция и представени от военнослужещите:

1. копие на документ, удостоверяващ за завършен квалификационен курс;

2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г.) фактура-оригинал и фискален бон/вносна бележка.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Финансовите служби по ал. 1 извършват плащанията до един месец след представянето от военнослужещите на разходооправдателните документи по ал. 1 за успешно завършен курс.

Чл. 41. Средства за участие в квалификационен курс не се изплащат от бюджета на Министерството на отбраната, когато военнослужещият не е положил успешно изпит и/или не е представил необходимите документи в срока, установен в чл. 28, ал. 1.

Глава шеста.

ОТЧЕТ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО АДАПТАЦИЯ НА ВОЕННОСЛУЖЕЩИТЕ

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Ежемесечно до 25-о число длъжностните лица по чл. 5, ал. 1 и чл. 6 изготвят и изпращат до дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО, информация за проведените и планираните за следващия месец дейности по адаптация на военнослужещите.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.) Контролът по планиране, организиране и провеждане на дейностите по чл. 2 се осъществява от директора на дирекция "Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание" - МО.

Чл. 44. Административните звена на Министерството на отбраната с контролни правомощия осъществяват проверки и контрол по изпълнението на актовете на министъра на отбраната при извършването на дейностите по чл. 2.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Нов - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) По смисъла на тази наредба "Структура на Централно военно окръжие" е отдел "Столичен" на Централно военно окръжие, военно окръжие и областен военен отдел.

Заклучителни разпоредби

§ 2. (Предишен § 1 - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Тази наредба се издава на основание чл. 226д, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

§ 3. (Предишен § 2 - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г.) Наредбата влиза в сила от деня на обнародването и в "Държавен вестник" и отменя Наредба № Н-15 от 2009 г. за адаптация при освобождаване от военна служба (ДВ, бр. 59 от 2010 г.).

Приложение № 1 към чл. 11

(Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2014 г., в сила от 12.08.2014 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г., изм. - ДВ, бр. 114 от 2025 г., в сила от 24.12.2025 г.)

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА № 1

за участие в дейностите по адаптацията на военнослужещите

.....

 (наименование на структурата на Министерството на отбраната, структурата на пряко подчинение на министъра на отбраната или военното формирование от Българската армия)

Рег. №

I. ЛИЧНА ИНФОРМАЦИЯ (попълва се от военнослужещия)			
1. Име, презиме, фамилия	3. Военно звание:	8. Образование:	
	4. Заповед за прекратяване договора за военна служба и за освобождаване от военна служба/заповед за включване в квалификационен курс по чл. 226, ал. 2 ЗОВСРБ, № /дата:	9. Образователно-квалификационна степен:	
	5. Предизвестие за прекратяване договора за военна служба и за освобождаване от военна служба /дата:	10. Военна специалност:	
	6. Дата на освобождаване от военна служба:	11. Гражданска специалност:	
2. Дата на раждане:	7. Освобожаването от военна служба е по медицински причини: ДА / НЕ	12. Допълнителни квалификации:	
		13. Свидетелство за управление на МПС/категория:	
14. Настоящ адрес:		15. Адрес при/след освобождаване от военна служба:	
Тел./факс:		Тел./факс:	
GSM:		GSM:	
e-mail:		e-mail:	
II. ИНДИВИДУАЛНА ИНФОРМАЦИОННА БЕСЕДА (попълва се от координатора по адаптация)			
1. ПРАВА НА ВОЕННОСЛУЖЕЩИЯ			

1. Има право по чл. 2, т. 1, 2, 4 и 5 от наредбата (чл. 226д, ал. 1, т. 1, 2, 4 - 6 ЗОВСРБ) ДА / НЕ	1. Има право (еднократно) по чл. 2, т. 3 от наредбата (чл. 226д, ал. 1, т. 3 ЗОВСРБ) ДА / НЕ	
2. ДЕЙНОСТИ НА СИСТЕМАТА ЗА АДАПТАЦИЯ (попълва се от военнослужещия)		
№	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОР: ДА / НЕ
1.	Професионално ориентиране	
2.	Мотивационно обучение	
2.1.	(отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)	
3.	Участие в квалификационни курсове - във връзка с чл. 2, т. 3 от наредбата (обсъжда се в случай, че военнослужещият притежава това право)	
4.	Съдействие за устройване на работа	
5.	Съдействие при подготовка за започване на самостоятелна стопанска дейност	
6.	Координати на структурите на Централно военно окръжие (ЦВО):	
III. Бележки: 1. Личната информация се съхранява съгласно Закона за защита на личните данни. 2. Личната информация се ползва единствено със следното предназначение: а) поддържане и актуализиране на базата данни за участието на военнослужещите в дейностите за адаптация при освобождаване от военна служба; б) за осъществяване на възможно най-ефективно и ефикасно осигуряване на периода на преход към цивилната сфера. 3. За дейностите, за които отговорите са отбелязани с "ДА", на военнослужещия се осигуряват информация и насочване към съответната структура на Централно военно окръжие. 4. В регистрационната карта се попълват всички полета. Избраният отговор на всеки закрит въпрос се маркира чрез заграждане. 5. Регистрационната карта се попълва с главни печатни букви. 6. Регистрационната карта е документ за отчет и се ползва в оригинал.		
Военнослужещият се насочва към		
.....		
.....		
(наименование на съответната структура на ЦВО) гр.		
1. Военнослужещият: - Информиран съм за притежаваните права и възможностите да се получи съдействие ДА/НЕ - Желая да получа препоръка, приложение № 1а към чл. 12, ал. 4		2. Координаторът по адаптация: На военнослужещия са предоставени: - копие на Регистрационната карта № 1 ДА/НЕ - препоръка, приложение № 1а към чл. 12, ал. 4 ДА/НЕ

ДА/НЕ		
Подпис:	Подпис:	Печат
(звание, име, презиме, фамилия)	(звание, име, презиме, фамилия, длъжност)	
Дата:	Дата:	

Приложение № 1а към чл. 12, ал. 4

(Ново - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)

(наименование на структурата на Министерството на отбраната, структурата на пряко подчинение на министъра на отбраната или военното формирование от Българската армия)

Препоръка

на

(трите имена)

в уверение на това, че като

(офицер, офицерски кандидат, сержант, войник/матрос)

е изпълнявал военната си служба

до

(дата/месец/година)

По време на военната си служба е заемал следните длъжности:

- - код, съпоставена -
..... - код

(по Класификатора на длъжностите на военнослужещите) (по НКПД от 2011 г.)

- - код, съпоставена -
..... - код

(по Класификатора на длъжностите на военнослужещите) (по НКПД от 2011 г.)

- - код, съпоставена -
..... - код

(по Класификатора на длъжностите на военнослужещите) (по НКПД от 2011 г.)

При изпълнение на служебните си задължения е демонстрирал/а:

-
Профес
ионални
компете
тности (проявление)

:

.....
.....
.....

-

Личнос
тни
характе
ристики (проявление)
:

.....
.....
.....

Притежаваните опит, професионални компетентности и личностни характеристики са изградили

.....

(име и фамилия)

като специалист с

..... степен на
изпълнение

(изключителна/много добра/задоволителна)

на задълженията си по време на военната служба.

Настоящата препоръка се дава да послужи при кандидатстване за работа.

Ръководител/командир (началник):

.....

(подпис и печат)

.....

(дата)

.....

(населено място)

(Изм. - ДВ, бр. 41 от 2012 г., в сила от 01.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА № 2

за участие в дейностите по адаптация на военнослужещите

(наименование на съответната структура на Централно военно окръжие - гр.
.....)

Рег. №/.....

(наименование на структурата на Министерството на отбраната, структурата на пряко подчинение на министъра на отбраната или военното формирование от Българската армия)

I. ЛИЧНА ИНФОРМАЦИЯ
1. Име, презиме, фамилия
.....
.....
.....
2. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
3. Военно звание:
4. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
5. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
6. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
7. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
8. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
9. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
10. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
11. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
12. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
13. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
14. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
15. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
16. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)
17. (отм. - ДВ, бр. 60 от 2019 г., в сила от 30.07.2019 г.)

Бележки: 1. Личната информация се съхранява съгласно Закона за защита на личните данни.
 2. Личната информация се ползва единствено със следното предназначение:
 а) поддържане и актуализиране на базата данни за участието на военнослужещите в дейностите за адаптация при освобождаване от военна служба;
 б) за осъществяване на възможно най-ефективно и ефикасно осигуряване на периода на преход към цивилната сфера.
 3. За дейностите, за които отговорите са отбелязани с "ДА", на военнослужещия се осигуряват информация, консултация и насочване от съответната структура на Централно военно окръжие.
 4. В регистрационната карта се попълват всички полета. Избраният отговор на всеки закрит въпрос се маркира чрез заграждане.
 5. Регистрационната карта се попълва с главни печатни букви от консултанта в структурата на ЦВО съвместно с военнослужещия.
 6. Регистрационната карта е документ за отчет и се ползва в оригинал.

II. ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ

1. Същност на професиите:	2. Изисквания за професионална пригодност:	3. Обучаващи институции:	4. Форми на обучение:	5. Документи, издавани при завършване на обучението:	6. Възможности за професионална реализация на пазара на труда:	7. Други:
ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ

8. Квалификационен курс
 (попълва се след избор на квалификационен курс и обучаваща институция от военнослужещите, придобили права по чл. 2, т. 3 от наредбата)

а) документ за правоспособност за организиране на квалификационни курсове:	(документ/лиценз №/дата)
б) наименование на квалификационния курс/специалност:	
в) период на обучение (дата/месец/година):	от20.....г. до.....20.....г.
г) брой на учебните часове в рамките на периода на обучението:	
д) адрес на мястото за провеждане на обучението:	
9. Други възможности за обучения:	

III. МОТИВАЦИОННА ПОДГОТОВКА					
1. Информирание за състоянието на пазара на труда:	2. Подходи за търсене на работа:	3. Източници на информация за свободни работни места:	4. Анализиране на обявите за работа и избор на работни места:	5. Подготовка на документи за кандидатстване: автобиография, мотивационно писмо, други:	6. Интервю с работодател; оценка на предложение за работа, други:
ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ	ДА / НЕ
IV. ТРУДОВА ЗАЕТОСТ В ЦИВИЛНИЯ СЕКТОР					
1. Дейности, изпълнявани в армията, приравнени към цивилния сектор:		1.		2.	
2. Трудов опит:		а) общ:		б) по гражданската специалност: в) друг:	
3. Предпочитана трудова заетост:					
А) Самостоятелна стопанска дейност: (посочва се стопански сектор)					
Б) Наемане от работодател: (посочват се по степен на важност: в държавния сектор, частния сектор, чужбина, друго)		1.	2.	3.	4.
В) Желани условия на труд:		1. Трудово възнаграждение:		2. Работно време	
				3. Други изисквания:	
1. Военнослужещият: Информиран съм за възможностите за съдействие в прехода от военната към цивилна професия.		1. Консултантът по адаптация: Военнослужещият е информиран за възможностите за съдействие в прехода от военната към цивилна професия.			
Подпис: (звание, име, презиме, фамилия)		Подпис: (звание, име, презиме, фамилия)			
Дата:		Дата:			